

Landgebonden

OPTIMALISEREN KRINGLOPEN OP BEDRIJFSNIVEAU VEE EN PAARD

Hierbij gaat het om de kringloop: bodem, gewas, vee en mest. Het efficiënt gebruik maken van nutriënten (inputs) draagt bij aan het reduceren van emissies naar lucht en oppervlaktewater. Denk hierbij aan de hoeveelheid en tijdstip van mest uitrijden, kwaliteit van de mest en de hoeveelheid krachtvoer. Ook door middel van inrichtingsmaatregelen in de stal en op het erf kunnen emissies worden voorkomen. Gier en mest kunnen bijvoorbeeld gescheiden worden.

Kijk ook bij: <https://library.wur.nl/WebQuery/edepot/545919>

- [Lespakket](#)
- [Docentenhandleiding](#)
- [Reader bij het Lespakket](#)

<https://library.wur.nl/WebQuery/edepot/545919>

BELEIDSVELDEN

[Duurzaamheid](#) [Klimaat](#) [Biodiversiteit](#) [Ruimtelijke ordening](#) [Volksgezondheid](#)

ALGEMENE SOORTEN

Algemene soorten hangt sterk af van de aanwezige bodem en waterhuishouding.

LEEFGEBIED

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/>

AANDACHTSPUNTEN

Er wordt geïnventariseerd welke en hoeveelheden er aan inputs en outputs zijn.

Er wordt gekeken hoe de inputs en outputs het bedrijf doorlopen. Daarbij wordt gekeken welke alternatieve looproutes mogelijk zijn. Hierbij wordt ook gekeken of andere inputs mogelijk/nodig zijn.

Met een waardering van 1 ster (laag) tot 5 sterren (hoog) kunt u zien welke van de onderstaande aandachtspunten het meeste bijdragen [1].

Aandachtspunten optimaliseren bedrijfsomloop	Bijdrage
Er wordt gebruik gemaakt van natuurlijke stikstofbinders	★★★★☆
Het bodemleven wordt gestimuleerd	★★★★☆
De gewassen worden aangepast aan de bodem, zodat er geen kunstmest nodig is	★★★★☆
Er wordt geen vergif en kunstmest gebruikt.	★★★★☆
Gier en mest worden gescheiden	★★★★☆
Reduceren emissies naar lucht en oppervlaktewater	★★★★☆
Hoeveelheid en tijdstop uitrijden van mest.	★★★★☆
Kwaliteit van de mest en de hoeveelheid krachtvoer	★★★★☆
Inrichting stal en erf	★★★★☆

KANSEN VOOR BIODIVERSITEIT

Optimaliseren bedrijfsomloop zou moeten betekenen dat er minder afval is en/of er minder grondstoffen nodig zijn. Dit zou dan moeten betekenen dat alle natuurtypes ervan profiteren. Natuurlijk zullen met name soorten van armere milieus profiteren. Er kan gedacht worden aan: Groenvoerzoning gras [3]. Dit elementen dient voornamelijk als voedselvoorziening en schuilplaats. Bij het juist inrichten en beheren van dit elementen kan u als eindstreven het veelvoudig voorkomen of zelfs vestigen van de bijbehorende gidssoorten verwachten, zie tabel 1.

Tabel 1: Natuurtypen met hun geassocieerde gidssoorten die gerealiseerd kunnen worden bij optimaliseren bedrijfsomloop.

Natuurtypen	Gidssoorten	Schaal (ha)	Tijd van uitvoer	Tijdsperiode tot effect op biodiversiteit	Onderhoud	Kosten/ha/jaar
Groenvoerzoning gras [3]	Gewone dwergvleermuis, icarusblauwtje, patrijs, rund, paard	≥ 0,1 – 1 ≤	Matig	Matig	Weinig beheer	Tot € 211,42

MEERWAARDE

Een wilde bloemenberm ziet er niet alleen mooi uit en levert positieve reacties op bij mensen die erlangs lopen, maar lokt ook insecten en vogels die gunstig zijn voor de bescherming van de gewassen die geteeld worden.

Hier wordt biogas gewonnen uit varkensmest van een varkensboer. Het terrein zelf zou vrij gemakkelijk een stuk aantrekkelijker gemaakt kunnen worden voor biodiversiteit. Er kan gedacht worden aan stukken met wilde bloemen, bomen, struiken en waterelementen.

VOORBEELD

Financieel

- Besparing kunstmest, krachtvoer, energie...
- Mogelijk kunnen nieuwe producten geproduceerd worden, zoals biogas.

Sociaal

- Verbetering woon- en leefomgeving

Fysiek

- Verbetering bodemkwaliteit
- Biedt kansen voor biodiversiteit

STAPPENPLAN

1: Er wordt geïnventariseerd welke en hoeveelheden er aan inputs en outputs zijn.

2: Er wordt gekeken hoe de inputs en outputs het bedrijf doorlopen. Daarbij wordt gekeken welke alternatieve looproutes mogelijk zijn. Hierbij wordt ook gekeken of andere inputs mogelijk/nodig zijn.

3: Als haalbaar worden de aanpassingen uitgevoerd.

Habitat	Beheermaatregelen
8012: Groenvoorziening gras	Gefaseerd maaien. Maai niet heel het grasland tegelijk maar laat delen overstaan voor de aanwezig fauna.
	Delen van grasland niet maaien. Dit biedt structuur aan het grasland en ruigere gedeeltes trekken meer fauna aan.
	Voorkom overwoekering door struiken en bomen.

BRONNEN

[1]: <https://gemeente-en-stadsmonitor.vlaanderen.be/groen-in-de-buurt>

[2]: <https://www.atasleefomgeving.nl/meer-weten/natuur/groene-leefomgeving>

[3]: <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Environmental-Research/Programmas/Biodiversiteit/Natuurinclusieve-landbouw.htm>